

דבר תורה לשלחן שבת

מתורת הגאון רבי אלעזר זאב רז שליט"א

פלא יועץ

אמונת תחיית המתים

- דבר תורה על השלחן -

וצריך לזהר לומר דברי תורה על השלחן, ולא יעבור מקרא מקרא או משנה. וכשהוא בחברת בני אדם, אם בר הכי הוא פיו יהגה חכמה לזכות עצמו ואחרים עמו, ואי לאו בר הכי או דלא מסתייעא לה מלתא עכ"פ הוא ילמד בינו לבין עצמו איזו משנה השגורה בפיו, כגון 'כל ישראל' או 'רבי חנניה' וכדומה, וכל המרבה הרי זה משובח.

ומאחר שהפליגו בזהר הקדוש (שמות קנז): בשבח המגיע למעלה זכרון בית המקדש על שלחנו ומצד ודואג על חסרונו, על כן נהגתי לומר ברייתא זו על השלחן לצאת בה גם כן ידי חובת דברי תורה: 'תניא אמר רבי יוסי פעם אחת הייתי מהלך בדרך ונכנסתי לחרבה אחת מחרבות ירושלים להתפלל' וכו'. 'תניא רבי אליעזר אומר שלש משמרות הוי הלילה' וכו'. 'יהודה בן תימא אומר' וכו'. ובשבת אני רגיל לומר משנת 'יהודה בן תימא' ומימרת 'אמר רבי יוחנן משום רבי יוסי כל המענג את השבת נותנים לו נחלה בלי מצרים' וכו'. 'רבי חנניה בן עקשיא' וכו'. ואחר כונות הלב הן הדברים, בעידן עציבותא עציבותא, ובעידן חדוא חדוא.

ובשבת ויום טוב נכון להיות כל איש שורר על שלחנו, יתן קולו לכבד את קונו מחנו אשר חננו.

(רבנו אליעזר פאפו)

ספר "פלא יועץ" ערך 'אכילה ושתייה')

וישלך אהרן את מטתו... ויהי לתנין וכו' וישליכו וכו' ויבלע מטת אהרן את מטתם (ז, י-יב)

הנה היה נס בתוך נס, כי כשהשליך אהרן את מטתו נהיה תנין. וכשהשליכו החרטומים מטותם ונהפכו לתנינים אז חזר התנין ונעשה מטת אהרן, ואז בהיותו מטת בלע מטותם. וכאן מעיר בזוהר (שמות כח). בענין הפלא של תחיית המתים לעתיד, ואומר: בא וראה מטת אהרן שהיה עץ יבש עשה הקב"ה בו מופתים, ושתי שליחויות נעשו בו. האחת: שעץ יבש בלע את התנינים ההם. ואחת: שהרי לזמן מה הפך להיות בעל רוח חיים ונעשה בריאה. והמשיך ואמר רבי אלעזר (שם) תפח רוחם של אותם האומרים שאין הקב"ה עתיד "להחיות מתים", שהרי איך תעשה מהם בריאה חדשה, יבואו ויראו אותם השוטים רשעים הרחוקים מהתורה ומהקב"ה הרי בידי של אהרן היה מטת עץ יבש והפך הקב"ה את המטת לבריאה ברוח גוף, ק"ו לגופות המתים שהיו בהם רוח ונשמה קדושה ושמרו מצוות התורה ועסקו בתורה יומם ולילה והקב"ה הטמינם בעפר, שיעשה הקב"ה אותם לעתיד לבא בריאה חדשה. עכ"ד הזה"ק.

ובזוהר מסופר שנפטר איש אחד ואז בכה בנו היתום עליו, ונעשה נס וחי, ונתפעלו רבי אלעזר וחביריו וברכו מחיה המתים. וע"ע בפסחים (דף נ), ובזוהר הקדוש פרשת וישלח (דקע"ה). עה"פ (בראשית לה, יח): 'ויהי בצאת נפשה כי מתה'. וכן אנו רואים בעין תחיית המתים, שהרי בחורף כל העצים נעשים שלכת בלא עלים, ויבשים. ובהגיע זמן מסויים חוזרים לחיים. גם המעופף שנקרא "פרפר" יש זמן שנושרים כנפיו ונשאר רק גופו כמת ומוטל כך הרבה זמן, ופתאום חוזר וחי ומצמיח כנפיים ושב ומעופף.

מכל זה יכול האדם להבין גם בשכל, הגם ש"אמונת" תחיית המתים צריכה אמונה פשוטה וכך מצותה הגם שהיא נוגדת את השכל הפשוט, אבל הקב"ה ישתבח שמו, וכי יש דבר שנפלא ממנו וקשה עליו? אין, הכל ברשותו והכל בכחו. ונוכל לראות זאת משאר "ניסים שונים" שנעשו ונעשים ושיעשו.

בא וראה פלא גדול עוד מעוף הנקרא "חול", וכנזכר באיוב (פרק כט, יח וברש"י), שרבותינו אמרו שחי אלף שנה, ואחרי כן יוצאת אש מקנו ושורפתו ונשאר בו כביצה וחוזר ומגדל אברים וחי ומתחדש. והובא בדברי החיד"א בספר "מדבר קדמות" (מע' ח אות א), וע"ש עוד דברים. ובכן, היפלא מה יתברך דבר?

וישנם בני אדם שומרי תורה, ואעפ"כ ששומעים ענין תחיית המתים נדמה בעיניהם כמין "דבורי דמיון" ח"ו. והנה הקב"ה הראה לחזקאל בנבואה ואמר לו בבקעת דורא: 'התחינה העצמות האלה', ואח"כ החיה את כל שבט אפרים שהיו מוטלים כך בעצמותיהם, ופתאום העלו בשר ומתחו גידים וכוסו בעור. ואח"כ צוה לרוח "פְּחִי באלו" ויחיו.

ה' יזכנו להאמין היטב ולצפות לתחיית המתים. וכמו שאנו מברכים ג' פעמים בכל יום "ונאמן אתה להחיות מתים, ברוך אתה ה' מחיה המתים", נאמין, נחיה ונזכה. אמן.

שבת שלום ומבורך!

שדאל ומשיב

נערך על פי תשובות שהשיב מורנו הרב שליט"א בכתב ובעל פה.
כאן הובאו המסקנות בקצרה, ועוד חזון למועד אי"ה

חלוקת צדקה לקרובים

שאלה: מי שממונה על כספי צדקה לחלקם כפי רצונו, והוא מחלק לכל בני העיר, האם מותר ליתן גם למי שהוא קרובו.

תשובה: וכי מפני שהוא קרובו של הממונה, יפסיד? ודאי שיכול ליתן לקרובו, אך אין לו ליתן לו יותר מלאחרים, וכמ"ש הש"ע (סימן רנז ס"י): המחלק צדקה צריך ליהדר שלא ירבה לקרוביו יותר משאר בני אדם. וכתב בהגה: ודוקא גבאי, אבל כל אחד מותר ליתן צדקה שלו או מעשר שלו למי שירצה מקרוביו, והם קודמין. וע' שו"ת חתם סופר (חיו"ד סימן רכט). ובס' צדקה ומשפט (עמוד קלד הע' כז).

שאלות ניתן להפנות לת.ד. 57124 ירושלים, או בפקס: 02-9709118,

או דרך מערכת הגליון בדוא"ל: dvartoral@gmail.com

אבן יקרה

מסירות נפש

רבנו ישראל אבוחצירא זיע"א - הבבא סאלי, (שבשבוע הבעל"ט ז' שבט יום הילולתו), התארח פעם בעיר ליאון שבצרפת, והגיע עת ברכת הלבנה, אולם עברו מספר ימים מעת שהגיע זמן הברכה, והשמים היו מעוננים ביותר ולא היה אפשר לברך על הלבנה.

בהגיע היום האחרון של זמן הברכה, ועדיין לא התבררו השמים, ביקש הבבא סאלי ממקורביו שיבררו היכן יש מקום שבו השמים בהירים.

אמרו לו כי בעיר מרסיי, הרחוקה כארבע מאות קילומטרים ממקום המצאו, השמים בהירים.

הבבא סאלי מיהר והתעטף בגלימתו וביקש ליסוע ברכבת הראשונה הנוסעת למרסיי. ואכן כעבור שעות הגיע לשם ובירך את הלבנה בשמחה.

ישמח לב מבקשי ה'

הננו שמחים להודיע כי במסגרת שיעורי הקבוע של מורנו

הגאון הרב אלעזר זאב רז שליט"א

יתקיימו מעתה השיעורים בחלק "חשן משפט"

בדינים אקטואליים המצויים למעשה

השיעור מתקיים מידי יום ראשון בשעה 4.45

בבית הכנסת "מוסאיוף", ירושלים

ומועבר בשידור חי באתר מוסאיוף: www.musayof.org

להאזנה "קול הלשון": 03-617-1001

ארכיון השיעורים ב"קול הלשון": 03-617-1068 שלוחה 20

נצור לשונך מתוך הספר "חפץ חיים"

ט. ואם מי שסיפר לו הלשון הרע על אחד היה מסיח לפי תומו בדבר זה, דינא הכי, אם יש בענין הזה אפילו אם הוא אמת לשפטו לצד הזכות, או שענין זה הוא בעניני שלילת המעלות או אחד משאר פרטים שבארנו לעיל בסעיף ז', או שזה המספר לא ראה דבר זה בעצמו רק שמע מפי אחרים, בודאי אסור לקבל הימנו ולהחליט בלבו לגנאי על חברו, ואפילו אם אין בו אחד מאלו הפרטים, מכל מקום גם כן יש ליהדר שלא לקבל מאיש זה המסיח לפי תומו דברי גנות על חברו, וכל שכן שאסור לסמוך על זה לילך אחר כך ולספר דבר זה לאחרים או לבזותו בדברים עבור זה, וקל וחומר בן בנו של קל וחומר לענין להפסידו עבור זה בממון או להכותו, ח"ו, דודאי אסור מן התורה.

המדור להעלאת א. ש. ב. ת. תחי' לזיווג הגון

הלכתא לשבתא

בשבת (דף קיג.) דרשו חז"ל על הפסוק 'וכברתו מעשות דרכיך': 'וכברתו' - שלא יהא מלבושך של שבת כמלבושך של חול, וכי הא דרבי יוחנן קרי למאניה 'מכבודתי'. ע"כ. ועוד אמרו שם (עמוד ב) על הפסוק במגילת רות 'ורחצת וסכת ושמת שמלתיך' - אמר רבי אלעזר: אלו בגדים של שבת. ע"כ. ומבואר שיש לייחד בגדים מיוחדים לשבת. וכן פסק הרמב"ם (הלכות שבת פרק ל הלכה ג): ומכבוד השבת שלא יהיה מלבוש החול כמלבוש השבת. ע"כ. ורבינו המאירי (שבת קיג.) כתב, "מטכסי כבוד שבת ומן הגדולים שבהם הוא שיכבדהו בהחלפת מלבושים נאים".

ומדברי הרמב"ם נראה שהיא מצוה גמורה. אולם בשולחן ערוך (סימן רסב) כתב "ישתדל".

(מתוך חוברת 'בגדי שבת')

הגליון יוצא לאור על ידי מוסדות "מתן תורה". ת.ד. 57124 ירושלים

www.MatanTorah.org

לקבלת הגליון בדוא"ל שלחו ל: dvartoral@gmail.com